

Demokratik seçki modeli

Parlament seçkiləri respublikamızın bəşəri dəyərlərə sadiqliyini nümayiş etdirdi

Bütün demokratik ölkələrin ictimai-siyasi həyatındakı ən mühüm hadisələrdən biri seçkilərdir. İstənilən seçkinin ədalətli, şəffaf, azad şəraitdə keçirilməsi həmin ölkədə demokratik mühitin göstəricisi hesab edilir. Bu baxımdan Azərbaycanda keçirilən hər bir seçki respublikamızın demokratik inkişafının göstəricisi kimi əlamətdar olur.

Növbədənəkar parlament seçkilərinin hazırlanması və keçirilməsi ilə əlaqədar Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən bütün müvafiq tədbirlər vaxtında reallaşdırıldı. Deputatlığa namizədlərin irəli sürülməsi və imzatoqlama kampaniyası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun şəkildə həyata keçirildi, çatışmazlıqlarla bağlı qanunamüvafiq qərarlar qəbul edildi. Avqustun 9-dan başlanan təşviqat prosesində hər hansı problem qeydə alınmadı. Namizədlər onlar üçün müəyyən edilmiş açıq və qapalı yer-

lərdə seçicilərlə görüşlər keçirərək təşviqatla məşğul oldular. Təşviqat üçün 3469 açıq və 2037 qapalı yer müəyyən edilmişdi.

Seçki prosesinin əsas elementlərindən olan seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi, müşahidəçilər və KİV nümayəndələri üçün şəraitin yaradılması Seçki Məcəlləsində nəzərdə tutulduğu qaydada təmin olundu. Bu seçkilər zamanı respublikamızda 6 milyon 421 min 960 nəfər seçici qeydə alınmışdı.

Yeddinci çağırış Milli Məclisə seçkilərdə 125 seçki dairəsindən 990 nəfər namizəd mübarizə apardı. Bu qədər namizədin seçki marafonuna qatılması deputat mandatı uğrunda mübarizənin yüksək rəqabət şəraitində keçməsi ilə müşayiət olundu. Belə ki, Milli Məclisdə bir yer üçün hər dairə üzrə təxminən 7 nəfərdən çox namizəd mübarizə apardı.

Demokratik seçki modeli

Parlament seçkiləri respublikamızın bəşəri dəyərlərə sadıqlığını nümayiş etdirdi

Sentyabrın 1-də keçirilən parlament seçkiləri Azərbaycan da demokratik dəyərlərin bərqərar olmasının növbəti təcəssümünə çevrildi. Bu seçki tarixə xalqımızın siyasi iradəsinin tam ifadəsi kimi yazıldı. Bir daha təsdiq edildi ki, demokratik inkişaf yolu seçən respublikamızda vətəndaşların seçki hüquqları ən yüksək səviyyədə təmin olunur.

990 namizəd mübarizə apardı

Bütün demokratik ölkələrin ictimai-siyasi həyatındakı ən mühüm hadisələrdən biri seçkilərdir. İstənilən seçkinin ədalətli, şəffaf, azad şəraitdə keçirilməsi həmin ölkədə demokratik mühitin göstəricisi hesab edilir. Bu baxımdan Azərbaycanda keçirilən hər bir seçki respublikamızın demokratik inkişafının göstəricisi kimi əlamətdar olur.

Növbədənəkar parlament seçkilərinin hazırlanması və keçirilməsi ilə əlaqədar Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən bütün müvafiq tədbirlər vaxtında reallaşdırıldı. Deputatlığa namizədlərin irəli sürülməsi və imzatoqlama kampaniyası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun şəkildə həyata keçirildi, çatışmazlıqlarla bağlı qanunmüvafiq qərarlar qəbul edildi. Avqustun 9-dan başlanan təşviqat prosesində hər hansı problem qeydə alınmadı. Namizədlər onlar üçün müəyyən edilmiş açıq və qapalı yerlərdə seçicilərlə görüşlər keçirərək təşviqatla məşğul oldular. Təşviqat üçün 3469 açıq və 2037 qapalı yer müəyyən edilmişdi.

Seçki prosesinin əsas elementlərindən olan seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi, müşahidəçilər və KİV nümayəndələri üçün şəraitin yaradılması

Seçki Məcəlləsində nəzərdə tutulduğu qaydada təmin olundu. Bu seçkilər zamanı respublikamızda 6 milyon 421 min 960 nəfər seçici qeydə alınmışdı.

Yeddinci çağırış Milli Məclisə seçkilərdə 125 seçki dairəsindən 990 nəfər namizəd mübarizə apardı. Bu qədar namizədin seçki marafonuna qatılması deputat mandatı uğrunda mübarizənin yüksək rəqabət şəraitində keçməsi ilə müşayiət olundu. Belə ki, Milli Məclisdə bir yer üçün hər dairə üzrə təxminən 7 nəfərdən çox namizəd mübarizə apardı.

Həmin gün seçicilər 125 seçki dairəsi üzrə 6478 seçki məntəqəsində öz siyasi iradələrini ifadə etdilər. Seçki məntəqələrindən 6343-ü daimi, 135-i müvəqqəti idi.

Xarici müşahidəçilər seçkini yüksək qiymətləndirdilər

Seçkilərin hazırlanıb keçirilməsində ən mühüm prinsiplərdən biri şəffaf

lıqdır. Demokratiya yolu ilə inamla adlandıran Azərbaycanda seçkilər zamanı aşkarlıq institutlarının, xüsusilə yerli və beynəlxalq müşahidəçilərin, eləcə də kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin normal fəaliyyəti üçün yaradılan hərtərəfli və geniş imkanlar dünyanın bir çox ölkəsi üçün nümunədir. 1 sentyabr seçkisi də bu baxımdan demokratik dəyərlərin Azərbaycanda dərin kök salmasının növbəti əyani təsdiqi oldu.

Seçkiləri siyasi partiyaları, qeyri-hökumət təşkilatlarını, vətəndaş cəmiyyəti institutlarını və qeydə alınmış namizədləri təmsil edən 100 mindən artıq müşahidəçi izlədi. Konkret ifadə etsək, müşahidəçi qismində seçkilərdə iştirak etmək üçün akkreditasiyadan keçən yerli müşahidəçilərin sayı 112 min 749 nəfər idi. Onlardan 65 minə yaxını 24 siyasi partiyayı təmsil edirdi. Eyni zamanda Milli Məclisə seçkiləri müşahidə etmək üçün 51 beynəlxalq qurumdan və 69 ölkədən 598 nəfər xarici müşahidəçi akkreditə olunmuşdu.

Azərbaycana gələn beynəlxalq təşkilatların missiyaları, ayrı-ayrı ölkələrin deputatları seçkinin şəffaf keçirildiyini və ölkəmizin demokratiya yolu ilə inkişaf etməsinin şahidi olduqlarını birmənalı şəkildə bəyan etdilər. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının, Türk Dövlətləri Təşkilatının, MDB Parlamentlərarası Assambleyasının, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqının, Beynəlxalq Parlament Təşkilatının, TÜRKPA-nın, GUAM-ın və digər təşkilatların müşahidə missiyaları və ayrı-ayrı dövlətlərdən gəlmiş parlamentarilər Azərbaycanın seçki sistemini yüksək dəyərləndirdilər, respublikamızın dinc və sabit ölkə olduğunu sübut etdiyini diqqətə çatdırdılar. Beynəlxalq müşahidə missiyalarının açıqlamalarına əsasən deyə bilərik ki, Azərbaycan bir daha seçki nümunəsi nümayiş etdirdi.

Üç təşkilat tərəfindən isə "exit-poll" keçirildi. Onlar 2500-dən artıq seçki məntəqəsində öz missiyalarını reallaşdırdılar.

Siyasi iradə və əzmin göstəricisi

Parlament seçkilərinin nəticələri xarici KİV tərəfindən də yüksək qiymətləndirildi. Bütün rəylərdə, informasiyalarda seçkilərin olduqca ədalətli və şəffaf keçirildiyi, ölkəmizin demokratik dəyərlər yolu ilə inkişaf etdiyi birmənalı şəkildə öz əksini tapdı.

Milli Məclisə seçkilərin gedişatını internetdən birbaşa izləmək mümkün idi. Belə ki, ölkə üzrə 1000 seçki məntəqəsində veb-kameralar quraşdırılmışdı. İnternet istifadəçiləri istər ölkə daxilindən, istərsə də ölkə xaricindən MSK-nın internet sahifəsinə daxil olaraq heç bir qeydiyyat tələb olunmadan səsvermə prosesini müşahidə edə bildilər.

Sentyabrın 1-də keçirilən səsvermə ilə respublikamızın siyasi-ictimai həyatında mühüm rol oynayan parlament seçkilərinin əsas mərhələsi də tarixə qovuşdu. Bu seçki Azərbaycanın bəşəri dəyərlərə sadıqlığını bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi, ölkəmizdə demokratik inkişafın göstəricisi kimi yadda qaldı. Ən əsası Azərbaycan dövləti seçkilərin demokratik, dünya standartlarına uyğun keçirilməsi üçün siyasi iradə və əzm nümayiş etdirdi.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"